

NUORTEN

ÄÄNI ESIN

Nuoret auttavat tekemään yhteiskunnasta ihmislähtöisen ja elämänmakuisen.

Nuorilta saadaan keskusteluun ja päätöksentekoon uusia näkökulmia ennakkoluulottomalla ja ratkaisukeskeisellä tavalla.

SUOSITUKSET NUORTEN ÄÄNEN KUULEMISEKSI MAAKUNNISSA

– Hyödynnettäväksi myös kunnissa sekä muilla alueilla ja tahoilla.

Nuorten osallistaminen koskee poikkihallinnollisesti lähes kaikkia yhteiskunnan sektoreita.

Nuorten osallistaminen yhteiseen keskusteluun on eduksi kaikille.

Viisas päättäjä ottaa nuoret mukaan pohtimaan jo silloin, kun toimintoja vasta suunnitellaan – esimerkiksi tulevan maakunnan strategiaa.

Jokaisen maakunnan - ja kunnan, alueen sekä tahon - tulee varmistaa nuorten osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet niin päätöksenteossa kuin palveluiden kehittämisessä.

1. JOKAISEEN MAAKUNTAAN NIMETÄÄN MAAKUNNALLINEN NUORISOVALTUUSTO TAI VASTAAVA NUORTEN VAIKUTTAJA-RYHMÄ OSAKSI MAAKUNTALIITTOJEN TOIMINTAA

Yhteistyöhön mukaan mm. sairaanhoitopiirit, sote-kuntayhtymät, koulutuskuntayhtymät ja ELY-keskukset

Ryhmän toimintaan varataan resurssija – ainakin asiantunteva ohjaaja, kokousmatkat ja -kulut, toimintarahaa sekä mahdolliset kokouspalkkiot, jos se nuorten kanssa yhdessä katsotaan viisaaksi.

Annetaan nuorille mahdollisuuksia ja tilaa toimia sekä sopivasti tukea taustalle:

- × **Nuoret luovat itse** toimintasäännön ja -tavat nuorisovaltuustotoimintaan, jotka hiotaan yhteistyössä niin nuorten kuin hallinnon näkökulmasta toimivaksi ja motivoivaksi
- × **Nuoret valitsevat itse** teemat ja asiat, joihin he ottavat kantaa
- × **Nuorten tulee voida luottaa** siihen, että he saavat tarvittavat tiedot asioista – toimiva, selkeä, avoin ja ennakoiva vuorovaikutus nuorisovaltuuston ja päättäjien sekä virkamiesten välillä
- × **Nuoret saavat toiminnan toteuttamiseen sopivasti tukea** – ei liikaa eikä liian vähän – kyseessä olevan ryhmän osaaminen ja tarpeet huomioiden

Nuorten saattavat tarvita esimerkiksi tietoa hallintoon liittyvistä asioista ja omista oikeuksista, apua käytännön järjestelyihin, tilaisuuksien valmisteluun, tilanteisiin valmistautumiseen ja kontaktien etsimiseen.

2. HUOLEHDITAAN SIITÄ, ETTÄ KAIKILLA NUORILLA ON MAHDOLLISUUS VAIKUTTA

Huolehditaan, siitä että

- jokainen nuori kokee saavansa mahdollisuuksia vaikuttaa.
- eri elämäntilanteissa olevien ja eri taustoista tulevien nuorten ääni saadaan mukaan kehittämistyöhön.

Asiasta riippuen nuoret tulee ottaa ryhmittäin huomioon, kuten esimerkiksi tytöt, pojat, sukupuolen moninaisuus, ikä, kotipaikka (maaseutu/kaupunki, maakunta), opiskelupaikka, työtilanne, maahanmuuttajat, lastensuojelun ja sijaishuollon asiakkaat, pitkäaikaissairaat, eri tavoin vammaiset, eriuskontoiset, kielivähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret, yksin tulevat alaikäiset turvapaikanhakijat, vankilassa olevien vanhempien lapset ja muut vaikuttavat tekijät.

3. HUOLEHDITAAN MONIPUOLISISTA TAVOISTA KUULLA ERI-ikäisiä JA -TAUSTAISIA LAPSIA JA NUORIA

Edustuksellisten ryhmien lisäksi kaikille nuorille avoimina osallistumistapoina voivat olla esimerkiksi erilaiset teemaryhmät ja -tapaamiset, päättäjätapaamiset sekä epäviralliset tapaamiset ja kohtaamiset. Myös edustajapaikat, raadit, työpajat, Vaikuta-teemapäivät sekä kyselyt eri kanavia pitkin ovat nuorille mieluisia.

Nuorten ajatuksia voi myös kerätä kirjoituksien ja videoiden myötä tai kulttuurin keinoin. Kuulemisessa on hyvä hyödyntää nuorille tuttuja ympäristöjä, kuten kouluja, nuoris- ja harrastustiloja, kohtaamispaikkoja ja verkkoympäristöjä. Osallistua voi monella tapaa ja ne kaikki ovat arvokkaita.

4. AIKUISTEN VELVOLLISUUS ON SOVITTA VUOROVAIKUTUKSEN TAVAT SOPIVAKSI KAIKILLE

On tärkeää, että eri-ikäisten ja -taustaisten lasten ja nuorten mielipiteet saadaan tietoon ja ne otetaan huomioon. Hyvään osallistumiseen tarvitaan nuorten ja aikuisten vuoropuhelua ja keskinäistä oppimista.

Usein myös aikuiset tarvitsevat tukea ja opastusta, jotta vuorovaikutus onnistuisi paremmin. Siihen vaikuttavat esimerkiksi nuorten ja aikuisten realiteettierot, oikeudet ja velvollisuudet, puhe- ja kulttuurierot, eri ikäisten lasten ja nuorten kohtaaminen.

5. MAHDOLLISTETAAN NIIN NUORTEN KUIN AIKUISTEN KESKINÄINEN VUOROVAIKUTUS JA OPPIMINEN YLI MAAKUNTA- JA KUNTARAJOJEN.

Suosituksset on koottu v. 2017-2019 viidessä maakunnassa toteutetun Nuorten ääni maakunnissa -hankkeen kokemusten pohjalta.

”

On suuri merkitys koko Suomelle, että eri taustoista tuleville nuorille tarjotaan tilaisuuksia vaikuttaa yhdenvertaisesti arkeensa ja tulevaisuuteensa eri tasoilla paikallisesta maakunnalliseen ja valtakunnalliseen.

Demokratian tulevaisuus on riippuvainen nuorten luottamuksesta. Nuoret kiinnittyvät omaan ympäristöönsä ja sitoutuvat sen kehittämiseen vain niin, että heitä kuunnellaan ja heille annetaan vastuuta.

Palveluissa asiakkaiden, myös nuorten, kokemustieto ja palaute varmistaa palvelujen laatua ja sitä, että palvelut vastaavat ihmisten tarpeisiin.

”

**NUORTEN
SUOMI**

www.nuortensuomi.fi   @nuortensuomi